

Неприятели по овощните култури през юни

Автор(и): доц. д-р Недялка Палагачева, Аграрен университет в Пловдив; гл.ас. д-р Павлин Василев, Аграрен университет в Пловдив

Дата: 04.06.2023 *Брой:* 6/2023

През юни температурата и влажността на въздуха са подходящи, както за растежа на овощните култури, така и за появата и развитието на икономически важните неприятелни по тях. През месеца плодовете на овощните видове бързо нарастват, а някои узряват.

Листни въшки по овощните култури (сем. *Aphididae*)

Листните въшки продължават вредната си дейност. При силно нападение повредените листа изсъхват и окапват, леторастите се изкривяват и изостават в развитието си, а плодовете остават дребни и деформирани. Листните въшки нанасят не само преки повреди на овощните видове, но пренасят и опасни вирусни болести.

Контрол: Във фенофаза „нарастване на плодовете” се третира при **ПИБ:**

Ябълки и круши: колонии от *Aphis* spp - 10-15 бр./100 леторасли; колонии от *Dysaphis* spp. - 5 бр./100 леторасли.

Праскови: колонии - видове от *Myzus* spp., *Brachycaudus* spp. - 5% нападнати леторасли; колонии - видове от *Hyalopterus* spp.- 15% нападнати леторасли.

Сливи: колонии - видове от *Hyalopterus* spp., *Phorodon* - 15 бр./100 клонки или 15% нападнати леторасли; колонии - видове от *Brachycaudus* spp.- 5 бр./100 клонки или 5% нападнати леторасли.

Разрешени са следните продукти за растителна защита: а.в. тебуфенпирад - Ширудо 25 г/дка; а.в. флониламид - Тепеки 14 г/дка, Афинто 14 г/дка, Хиноде 14 г/дка; а.в. пиретрини - Абанто 75 мл/дка, Крисант ЕК 75 мл/дка, Натюр Брейкър 75 мл/дка, Пирегард 75 мл/дка за кайсии, праскови, сливи и череши; а.в. флупирадифурон - Сиванто Прайм 90 мл/дка за ябълки и круши, а.в. спиротетрамат - Мовенто 100 СК 0,075-0,12% за ябълки и круши и 0,075-0,1% за кайсий, праскови, сливи и череши; а.в. сулфоксафлор - Клоузър 120 СК 20-40 мл/дка за ябълки, круши, дюли, праскови и череши; а.в. азадирахтин - Ойкос 100-150 мл/дка, Ниимик тен 260-390 мл/дка за ябълки.

Семкови овощни видове

Ябълка

Ябълков плодов червей

През юни вредят гъсениците от първо поколение. Те се вгризват в плодовете и се хранят със семената в семенната камера. В резултат на повредата плодовете опадат преждевременно. Една гъсеницата поврежда 2-3 плода. След като приключи развитието си гъсеницата напуска повредения плод, спуска се по копринена нишка, приготвя си пашкул в който какавидира.

Контрол: Химично третиране се извършва в началото на яйцеснасяне с хормонални инсектициди и срещу гъсениците преди вгризване в плодовете.

Праг на икономическа вредност (ПИВ) - за първо поколение: *0,8-1% пресни вгризвания в плодовете.*

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. спинеторам - Делегат 250 ВГ 30 г/дка; а.в. хлорантранилипрол - Кораген 20 СК 16-30 г/дка, Волиам 16-30 мл/дка; а.в. циперметрин - Циперфор 100 ЕК 30 мл/дка, Шерпа 100 ЕК 30 мл/дка, Афикар 100 ЕК 30 мл/дка, Ефциметрин 10 ЕК 30 мл/дка; а.в. емаектин бензоат - Афърм опти 200 г/дка; а.в. спинозад - Синейс 480 СК 20-30 мл/100 л. вода; а.в. Грануловирус – CpGV-V22 3×10^{13} гранули/литър - Мадекс твин 10 мл/дка;

Кръгломинаращ молец

През юни по средните етажи на короната на дърветата се развива второ поколение на неприятеля. Гъсеници се хранят с паренхима между двата епидермиса и образуват мини.

Контрол: Химичен контрол се провежда в началото на излюпване на гъсениците.

ПИВ: във фенофаза „нарастване на плодовете” - 2-3 броя яйца и мини на лист.

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. хлорантранилипрол - Кораген 20 СК 16-30 г/дка, Волиам 16-30 мл/дка; а.в. емаектин бензоат - Афърм опти 200 г/дка; а.в. циперметрин - Циперфор 100 ЕК 30 мл/дка, Шерпа 100 ЕК 30 мл/дка, Афикар 100 ЕК 30 мл/дка, Ефциметрин 10 ЕК 30 мл/дка, а.в. хлорантранилипрол 45 г/л + абамектин 18 г/л - Волиам тарго 063СК 75мл/дка и др.

Калифорнийска щитоносна въшка

През юни се наблюдава масово размножаване на ларвите. Те заедно с възрастните женски смучат сок от клоните, клонките, плодовете и по-рядко от листата. По плодовете се появяват червени, кръгли петънца, като в средата им се забелязва щитчето на въшката.

Контрол: Контролът е насочен срещу ларвите при **ПИВ:** 10 бр./100- сантиметрова клонка или 2-3 бр. нападнати плодове.

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. сулфоксафлор - Клоузър 120 СК 40 мл/дка.

Червен овощен акар

За овощните култури червеният овощен акар е икономически важен вид. Вредят ларвите, нимфите и възрастните, като смучат сок предимно от долната страна на листата. Вследствие на повредата, хлорофилът в листата намалява и те придобиват мозаечен вид.

При силно нападение хлорофилното съдържание в листата намалява, а транспирацията се увеличена, в резултат на което листата изсъхват и окапват преждевременно.

Контрол: Химичен контрол, във фенофаза „нарастване на плодовете” се провежда при **ПИБ:**

- **Ябълка:** 3-4 бр. подвижни форми на лист.

- **Круша:** 3-4 бр. подвижни форми на лист. - началото на нарастване на плодовете; 5-7 бр. подвижни форми на лист - след началото на нарастване на плодовете.

- **Праскова** - 4-5 бр. подвижни форми на лист.

- **Слива** - 3-5 бр. подвижни форми на лист.

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. абамектин 18 г/л. - Вертимек 018 ЕК 100 мл/дка при ябълка, а.в. хлорантранилипрол 45 г/л + абамектин 18 г/л - Волиам тарго 063СК 75мл/дка, а.в. хекситиазокс 31.2 г/л + фенпироксимат 62.4 г/л - Нисоран плюс 120мл/дка.

Костилкови овощни видове

Сливи

Сливов плодов червей

През месец юни летят пеперудите от първо поколение на неприятеля. Женските снасят яйцата си по плодчетата. Гъсениците се излюпват една седмица след снасянето, вгризват се и се хранят с месестата част на плода, като правят ходове, насочени към дръжката. Повредените плодове престават на нарастват, придобиват виолетов оттенък и окапват заедно с гъсениците

Контрол: Химично третиране се извършва в началото на яйцеснасяне с хормонални инсектициди и срещу гъсениците преди вгризване в плодовете.

ПИБ за първо поколение: 1-1,5 % пресни вгризвания в плодовете;

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. спинеторам - Делегат 250 ВГ 30 г/дка; а.в. хлорантранилипрол - Кораген 20 СК 16-30 г/дка, Волиам 16-30 мл/дка; а.в. емаектин бензоат - Афърм опти 250 г/дка.

Праскови

Източен плодов червей

През юни летят и яйцеснасят пеперудите от второто поколение на неприятеля. Вредят гъсениците, които причиняват червясване на плодовете и миниране на върховете на леторастите. Повредените леторасли клюмват, изсъхват и в мястото на повредата се наблюдава смолотечение. Това поколение гъсеници нанасят повреди и в месестата част на плодовете.

Контрол: Химично третиране се извършва в началото на яйцеснасяне с хормонални инсектициди и срещу гъсениците преди вгризване в плодовете.

ПИВ: през вегетацията – 10-15 бр. пеперуди /уловка/седмица;

млади градини – 2-3% *нападнати летораста от гъсеницата*; плододаващи градини - 5% *повредени летораста или 2-4% нападнати плодове от гъсеницата*.

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. спинеторам - Делегат 250 ВГ 30 г/дка; хлорантранилипрол - Кораген 20 СК 16-30 г/дка, Волиам 16-30 мл/дка; а.в. хлорантранилипрол 45 г/л + абамектин 18 г/л - Волиам тарго 063СК 75мл/дка; а.в. емаектин бензоат - Афърм опти 200-225 г/дка; Грануловирол – CpGV-V22 3 x 10¹³ гранули/литър - Мадекс твин 10 мл/дка.

Прасковен (клонков) молец

През месеца вредят гъсениците от първо поколение на неприятеля. Повредите по леторастите се състоят в тунелиране на върхната им част, в резултат на което те изсъхват. Гъсениците от това поколение нападат и плодовете, като унищожат цялата вътрешност на младите плодчета, а в по-големите изгризват къс ход в месестата част. Една гъсеница поврежда 1-2 леторасъла и/или един плод.

Контрол: При достигане на **ПИБ**: 3% повредени летораста и плодове от гъсеницата.

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. хлорантранилипрол - Кораген 20 СК 16-30 г/дка, Волиам 16-30 мл/дка; а.в. хлорантранилипрол 45 г/л + абамектин 18 г/л - Волиам тарго 063СК 75мл/дка; а.в. спинозад - Синейс 480 СК 20мл/дка.

Череша

Черешова муха

През месец юни летежът на мухата продължава. Женските снасят яйцата си в зазряващите плодове. Вреди ларвата, която се храни с месестата част на плода. Повредените плодове потъмняват, загиват и хлътват в мястото на повредата.

Контрол: Химичният контрол с черешовата муха се провежда *8-12 дни след началото на летеж, при 10 бр. женски мухи на уловка (сумарно) при избистряне на плодовете;*

второ третиране при средно ранни и късни сортове - *8-10 дни след първото при 10 бр. мухи/уловка..*
За мониторинг могат да се използват жълти лепливи плоскости и уловки тип "Ребел".

Разрешените продукти за растителна защита: Няма регистрирани инсектициди, може да се използват следните препарати: а.в. циперметрин - Циперфор 100 ЕК 30 мл/дка, Шерпа 100 ЕК 30 мл/дка, Афикар 100 ЕК 30 мл/дка, Ефциметрин 10 ЕК 30 мл/дка; а.в. спинозад - Синейс 480 СК 20мл/дка.